

Є.Г.ГОРБУРОВ
К.Є.ГОРБУРОВ

ВИДАТНИЙ СУДНОБУДІВНИК (ДО 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ В. М. АНДРІАНОВА)

В статті розглянуто невідомі і забуті сторінки життя видатного керівника суднобудівної галузі ХХ сторіччя миколаївця В. М. Андріанова, 100 років від дня народження якого виповнюється 28 липня 2013 року.

Ключові слова: суднобудування, суднобудівник, судно, завод, нагорода, корабель, крейсер.

Володимир Миколайович Андріанов народився в Миколаєві 28 липня 1913 року [1: 54].

У метричній книзі Різдество-Богородичного собору м. Миколаєва Херсонського повіту Херсонської єпархії є запис про хрещення 12 листопада 1913 року (за старим стилем) і про те, що хлопчика (Володимира Андріанова) назвали на честь святого рівноапостольного Володимира. Тайство хрещення вчинив священник Петро Преображенський, диякон Тимофій Бабчинський, у присутності його батьків і хресних батьків - потомственного громадянина Леонтія Людвиговича Коносевича і потомственного громадянина дружини Марії Григорівни Лещевської [2: 35].

Краєзнавцями Є. Г. Горбуровим і К. Є. Горбуровим вперше в книзі «Володимир Андріанов – великий корабель» оприлюднено факт, що відома російська поетеса Анна Ахматова має родинні зв'язки з В. М. Андріановим. Батьки Анни Ахматової (справжнє прізвище Горенко) – Андрій Антонович Горенко і Інна Еразівна Стогова. Батько Ахматової А. А. Горенко народився 13 січня 1848 року в Миколаєві. Рід Горенко і рід Андріанових – одні з найстаріших в Миколаєві,

вони перетинаються по бічній гілці Горенко від предків – Антона Горенка (1818-1870) і Марка Андріановича Андріанова (1818-?), прадіда Володимира Миколайовича Андріанова [3: 4].

До 1928 року В. М. Андріанов навчався в трудовій школі №19. З 1928 по 1931 рік – в профтехшколі №1 міста Миколаєва [1: 56]. У 1931 році Володимир Андріанов вступив до Миколаївського кораблебудівного інституту, який закінчив в 1936 році, отримавши диплом інженера-механіка. У цьому ж році він приступив до роботи на заводі імені 61 комунара механіком енергоцеху, а потім до червня 1941 року працював начальником цього ж цеху.

У червні 1941 року наказом Наркома суднобудівної промисловості СРСР був назначений на завод імені Андре Марті (нині Чорноморський суднобудівний завод) на посаду начальника енергоцеху. На цьому підприємстві В. М. Андріанов пропрацював до 13 серпня 1941 року, брав активну участь в демонтажі і відправці в глибокий тил цінного устаткування.

13 серпня 1941 року з фахівцями заводу виїхав до м. Астрахань. 17 серпня 1941 року до Миколаєва увійшли німецькі окупанти. В Астрахані В. М. Андріанов отримує направлення на Тюменський суднобудівний завод, де з вересня 1941 року по листопад 1942 року працював головним енергетиком підприємства. В цей час тут будували торпедні катери. У листопаді 1942 року наказом по НКСП був направлений на суднобудівний

завод в м. Гороховець Горьковської області на посаду головного енергетика.

У листопаді 1943 року приступив до роботи в НКСП в м. Москві уповноваженим Наркосудпрома по миколаївському заводу імені 61 комунара і включений до складу спецбригади по організації відновлення і введення в експлуатацію заводу після звільнення міста Миколаєва від німців [4: 195].

28 березня 1944 року, в день звільнення м. Миколаєва, В. М. Андріанов був вже на заводі імені 61 комунара [4: 195]. Він працює головним енергетиком, начальником монтажного цеху, заступником директора цього ж заводу.

В. М. Андріанов вніс великий особистий вклад у відновлення повністю зруйнованого німцями підприємства.

З 1951 по 1956 рік В. М. Андріанов – головний інженер суднобудівного заводу у Владивостоку, з 1956 по 1959 рік – головний інженер суднобудівного заводу імені А. О. Жданова в Ленінграді [3: 15]. З 1959 по 1960 рік – начальник техвідділу Херсонського раднаргоспу, потім по 1961 рік – начальник управління суднобудування Херсонського раднаргоспу, а з 1961 по 1963 рік – заступник голови Херсонського раднаргоспу [1: 54 об.].

17 січня 1963 року В. М. Андріанов обраний головою Миколаївської обласної (промислової) Ради депутатів трудящих [1: 59].

3 березня 1963 року В. М. Андріанов обирається депутатом Верховної Ради УРСР VI скликання [5].

У березні 1965 року В. М. Андріанова обирають заступником голови Миколаївської обласної Ради депутатів трудящих.

З 11 червня 1965 року В. М. Андріанов – директор заводу імені 61 комунара [1: 71].

В період 1965-1976 рр. на заводі побудовано і здано замовникові 41 судно - рефрижератори проекту 569А і 7 рефрижераторних суден проекту 1347.

За час директорства В. М. Андріанова побудовані китобійні судна "Вал", "Лоцман", "Бакен", 30 рефрижераторних суден типу "Сибирь", у тому числі "Молодая гвардия" (1966), "Имени 61 коммунара" (1967), "Ханс Пегельман" (1968), "Альбена" (1969), "Маршал Малиновский" (1970), "Алмазный" (1971), "Гранитный" (1972) і вісім рефрижераторів типу "50 лет СССР", у тому

числі "Берингов пролив" (1973), "Пролив Лаперуза" (1973), і "Пролив Санникова" (1974). Ці рефрижераторні судна приймали від добувних і переробних суден в районах промислу морожену рибу, консерви, рибне борошно. При цьому вони доставляли рибалкам паливо, воду і провізію. Такі потужні рефрижераторні судна в СРСР були побудовані уперше.

12 березня 1967 року В. М. Андріанов обраний депутатом Верховної Ради УРСР VII скликання [6].

В 1967 році здано замовникові рятувально-підйомне судно "Карпаты" (1967), побудоване за проектом 530 Західного ПКБ (м. Ленінград). У 1969 році це судно зіграло головну роль в проведенні унікального підйому і в транспортуванні затонулого в 1961 році дизельного електричного підводного човна Північного флоту СРСР.

В цей же час завод побудував 20 сторожових кораблів "ПСКР-317" проекту 1204 ("Шмель", 1968), ракетні крейсера "Николаев" (1971), "Керчь" (1972), "Очаков" (1973), "Петропавловск" (1974), "Азов" (1975) проекту 1134.

Завод здав 15 есмінців проекту 61, у тому числі побудовані великі протичовнові кораблі "Сдержанный" (1973) проекту 61М і "Смелый" (1969) проекту 61МП.

За керівництва В. М. Андріанова побудовано спеціальний корабель комплексного постачання "Березина" (1972-1977) проекту 1833. Він призначений для постачання та забезпечення кораблів і суден ВМФ боезапасом, паливом і іншими вантажами у відкритому морі. Канатні дороги типу "Струна" на цьому кораблі дозволяли перевантажувати торпеди і ракети з корабля на корабель під час ходу при значному хвилюванні моря [3: 25].

Період керівництва заводом В. М. Андріановим ознаменувався впровадженням передових методів організації праці і технологій, які згодом знайшли широке застосування на інших суднобудівних заводах. Наприклад, впровадження на підприємстві автоматичної системи управління виробництвом (АСУВ). Завод імені 61 комунара не лише першим серед усіх суднобудівних заводів СРСР розробив і впровадив основи АСУВ у виробництво, але і був також визнаний головним підприємством галузі [7].

По-справжньому і у великих об'ємах будівництво житла розгорнулося в період керівництва заводом В. М. Андріановим. Починається широкомасштабне будівництво житла для працівників заводу силами власного будівельного управління СУ-43. Щорічно здається в експлуатацію від 15 до 20 тисяч кв. м житлової площі. Тільки за період з 1960 по 1970 роки комунаровцями побудовано 27 багатоповерхових будинків на 1700 квартир. Рішення житлових проблем дозволило значно скоротити плинність кадрів серед інженерно-технічних працівників і передусім основних робочих професій – кораблебудівників [8].

У цей період комунарівці надавали велику допомогу трудівникам сільськогосподарського виробництва Миколаївської області. Заводчани беруть активну участь в механізації виробничих процесів, допомагають будувати свинарники, корівники, ремонтують сільськогосподарську техніку і т. ін. [9].

13 червня 1971 року В. М. Андріанова обирають депутатом Верховної Ради УРСР VIII скликання [10].

Особливою гордістю працівників заводу був випуск високоякісних товарів для населення. Підвищений попит мали побутові меблі, на тлі їх дефіциту тоді в СРСР. Це прекрасні комунаровські "стілки", дивани-ліжки, крісло-ліжка, книжкові полиці і багато що інше [11].

В. М. Андріанов приділяв особливу увагу і питанням культури виробництва і праці, поліпшенню санітарних і побутових умов працівників заводу. До нього цими проблемами займалися недостатньо. Паралельно з рішенням основних виробничих завдань він ставив завдання перед керівниками підрозділів вирішувати питання поліпшення умов праці, побуту і відпочинку людей. І практично усі вони вирішувались в найкоротші терміни. Реконструйований піонерський табір в Мар'їній Рощі. Побудована база відпочинку "Чорноморка" на Лагерній косі в Очаківському районі.

У той період завод ім. 61 комунара був об'єктом передового досвіду для інших підприємств міста і галузі.

1 вересня 1976 року міністром суднобудівної промисловості СРСР був підписаний наказ №232-к про звільнення Андріанова В. М. з посади директора заводу імені 61 комунара "у зв'язку з переходом на пенсійне забезпечення" [1: 83].

З 1976 по 1978 рік він – директор новоствореної Миколаївської філії ленінградського Північного проектно-конструкторського бюро, вніс великий вклад в його становлення і розвиток (нині це – Казенний дослідницько-проектний центр кораблебудування).

Сорок років свого життя В. М. Андріанов віддав суднобудівній промисловості, з них більше одинадцяти років – керував заводом імені 61 комунара, одним з флагманів суднобудівної промисловості СРСР і УРСР.

В. М. Андріановим виховано багато талановитих організаторів суднобудівної галузі, керівників вищої ланки управлінців промислової галузі СРСР, УРСР, області.

Трудовий подвиг В. М. Андріанова був відмічений урядовими нагородами: орденом Леніна (1971), трьома орденами Трудового Червоного Прапора (1963, 1966, 1967), медалями "За трудовое отличие" (1950), "За трудовую доблесть" (1954), "За доблестный труд в Великой Отечественной войне 1941-1945 гг." (1945) і іншими медалями [12: 384]. У 1973 році він нагороджений Почесною грамотою Верховної Ради УРСР.

29 травня 1978 року В. М. Андріанов помер [13]. Похований на Миколаївському міському кладовищі.

До 75-річчя утворення Миколаївської області істориками-краєзнавцями М. М. Шитюком, Є. Г. Горбуровим, К. Є. Горбуровим в 2012 році видана книга «Слава і гордість Миколаївщини». В ній містяться нариси про відомих людей, яких подарувала світові миколаївська земля. Перший серед них присвячений Володимирі Миколайовичу Андріанову [14: 4-8].

Список використаних джерел і літератури:

1. Державний архів Миколаївської області. Ф.П.-7.-Оп. 62.-Спр. 2.-200 арк.
2. Державний архів Миколаївської області. Ф.-484.-Оп. 1.-Спр. 1647.-87 арк.

3. Горбуров Е. Г., Горбуров К. Е. Владимир Андрианов – великий корабел. /Е.Г.Горбуров, К.Е.Горбуров.– Николаев : издатель Шамрай П. Н., 2012. – 164 с.
4. Малярчук А. А. Верфь на Ингуле./ А.А.Малярчук. – Л. : Судостроение, 1989. – 408 с.
5. Южная правда. – 1963. – 8 марта (№47).
6. Южная правда. – 1967. – 16 марта (№63).
7. Південна правда. – 1969. – 24 жовтня (№250).
8. Південна правда. – 1972. – 12 лютого (№36).
9. Южная правда. – 1968. – 17 декабря (№293).
10. Южная правда. – 1971. – 17 июня (№141).
11. Південна правда. – 1970. – 25 жовтня (№252).
12. Бугаенко Б. А., Галь А. Ф. По волнам памяти. – Николаев : НУК, 2010. – 424 с.
13. Южная правда. – 1978. – 30 мая (№125).
14. Шитюк М. М., Горбуров Є. Г., Горбуров К. Є. Слава і гордість Миколаївщини. – Миколаїв : видавець Шамрай П. М., 2012. – 275 с.

E. G. GORBUROV
K.E.GORBUROV

**PROMINENT SHIPBUILDER
 (TO THE 100 YEAR FROM THE DAY OF BIRTH
 OF VLADIMIR ANDRIANOV)**

In the article the unknown and forgotten pages of life of prominent leader of shipbuilding industry XX are considered centuries habitant of Nikolayev Vladimir Andrianov, 100 from the day of birth of that carried out on July, 28, 2013.

Key words: *shipbuilding, shipbuilder, ship, plant, reward, ship, cruiser.*

E. G. ГОРБУРОВ
K.E.ГОРБУРОВ

**ВЫДАЮЩИЙСЯ СУДОСТРОИТЕЛЬ
 (К 100-ЛЕТИЮ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ В. Н. АНДРИАНОВА)**

В статье рассмотрены неизвестные и забытые страницы жизни выдающегося руководителя судостроительной отрасли XX века николаевца В. Н. Андрианова, 100 лет со дня рождения которого исполняется 28 июля 2013 года.

Ключевые слова: *судостроение, судостроитель, судно, завод, награда, корабль, крейсер.*